
13.6.6. İkilemelerin Yazımı

- İkilemeler ayrı yazılır:

adım adım, çeşit çeşit, enine boyuna, kırk elli (yıl), üç beş (kişi), yüz yüz elli (yıllık) vb.

- İsim durum ekleri ve iyelik ekiyle yapılan ikilemeler de ayrı yazılır:

baş başa, iç içe, yan yana, baştan başa, elden ele, günden güne, yıldan yıla, başa baş, bire bir (ölçü), ardı ardına, günü gününe vb.

13.6.7. Sayıların Yazılışı

- Sayılar harflerle de yazılabilir:

dört kardeş, haftanın beşinci günü vb. Buna karşılık saat, para tutarı, ölçü, istatistik verilere ilişkin sayılarda rakam kullanılır: 11.00'de, 1.500.000 lira, 25 kilogram, 150 kilometre, 1.250.000 kişi vb.

- Birden fazla kelimeden oluşan sayılar ayrı yazılır:

iki yüz, üç yüz altmış beş, bin iki yüz elli bir vb.

- Para ile ilgili işlem ve senet, çek vb. ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır:

650,35 (altıyüzelliTL, otuzbeşkr).

- Yüzde ve binde işaretleri yazılırken sayılarla işaret arasında boşluk bırakılmaz:

%25, %50 vb.

- Dört ve dörtten çok basamaklı sayılar sondan sayılmak üzere üçlü gruplara ayrılarak yazılır ve aralarına nokta konur:

4.567, 326.197 vb.

- Sayılarda kesirler virgülle ayrılır:

15,2 (15 tam, onda 2), 5,26 (5 tam, yüzde 26) vb.

- Sıra sayıları yazıyla veya rakamla gösterilebilir. Rakamla gösterilmesi durumunda ya rakamdan sonra bir nokta konur ya da rakamdan sonra kesme işareti konularak derece gösteren ek yazılır:

15., 56., XX.; 15'inci, 56'ncı, XX'nci vb.

- Üleştirme sayıları rakamla değil yazıyla belirtilir:

2'sher değil ikişer, 9'ar değil dokuzar, 100'er değil yüzer vb.

- Bayağı kesirlere getirilecek ekler alttaki sayı esas alınarak yazılır:

4/8'i (dört bölü sekizi), 1/2'si (bir bölü ikisi) vb.

13.6.8. Düzeltme İşaretinin (^) Kullanımı

Resmî yazılarda çoğunlukla karıştırılan veya yanlış bilinen konulardan birisi de genel kullanımda “şapka” (^) olarak bilinen ve sesli harflere getirilen “düzeltme işareti”nin kullanımıdır. Söz konusu işaretin kullanım özellikleri şöyledir:

- Yazılışları aynı, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur:

adet (sayı)	âdet (gelenek, alışkanlık)
alem (bayrak)	âlem (dünya, evren)
hal (sebze, meyve vb. satılan yer)	hâl (durum, vaziyet)
hala (babanın kız kardeşi)	hâlâ (henüz)
şura (şu yer)	şûra (danışma kurulu)

- Nispet ekinin, belirtme durumu ve iyelik ekiyle karışmasını önlemek için kullanılır:

Türk askeri ve askerî okul, İslam dini ve dinî bilgiler, fizik ilmi ve ilmî tartışmalar, Atatürk'ün resmi ve resmî tören vb.

Not: Nispet eki alan kelimelere Türkçe ekler getirildiğinde düzeltme işareti olduğu gibi kalır:

millileştirmek, millilik, resmîleştirmek, resmîlik vb.

13.6.9. Noktalama İşaretlerinin Kullanımı

Cümlelerin yapısını ve duraklama noktalarını belirlemek, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmak, sözün vurgu ve ton gibi özelliklerini belirtmek üzere noktalama işaretleri kullanılır.

Noktalama işaretlerinden nokta, virgöl, noktalı virgöl, iki nokta, üç nokta, tırnak, ayraç ve kesme işaretleri ait oldukları kelimelere bitişik olarak yazılır ve kesme dışındaki işaretlerden sonra bir harf boşluğu ara verilir.

Resmî yazılarda sıklıkla ikilemde kalınan nokta, iki nokta, virgöl, noktalı virgöl, üç nokta, tırnak, tek tırnak, köşeli ayraç, yay ayraç ve kesme işaretinin kullanımı detaylandırılmıştır.

13.6.9.1. Noktanın Kullanımı (.)

- Cümlelerin sonunda kullanılır:

Söz konusu çalışmalar en kısa sürede tamamlanacaktır.

- Bazı kısaltmaların sonunda kullanılır:

Alb. (albay), Dr. (doktor), Sok. (sokak), s. (sayfa), vb. (ve başkası ve benzeri, ve benzerleri, ve bunun gibi), Alm. (Almanca), Ar. (Arapça), İng. (İngilizce) vb.

- Sayılardan sonra sıra bildirmek için kullanılır:

3. (üçüncü), 5. madde, XV. bölüm, 2. Cadde vb.

Not: Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra nokta kullanılır:

3, 4 ve 7. maddeler; XII – XIV. yüzyıllar arasında vb.

- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için kullanılır:

Toplantının 09.45'te yapılması planlanmaktadır.

13.6.9.2. Virgölün Kullanımı (,)

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasında kullanılır:

Kanunlar, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve Yönetmelikler dikkate alınarak işlem yapılmaktadır.

- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır:

Çalışmalar planlanmış, projeler hazırlanmış ve süreç tamamlanmıştır.

- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için kullanılır:

Bakanlığımız, söz konusu iş ve işlemlere ilişkin tespit, denetim ve rehberlik çalışmalarını gerçekleştirerek vatandaşın sorunlarının hızla çözülmesi amacıyla çalışmalar yürütmektedir.

- Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır:

Yöneticinin, izin işlemleri ile ilgili onayı alınmaktadır. (Burada virgül kullanılmadığı takdirde yöneticiye ait izin işlemleri anlamı çıkmaktadır.)

- Metin içinde zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül kullanılmaz. Ancak metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra virgül kullanılır:

Faaliyetler belirlenen program doğrultusunda ilerlemekte olup iş süreçlerinde aksaklıklara izin verilmemektedir.

Kurumumuz süreçle ilgili gerekli işlemleri gerçekleştirmiş olup, tarafınıza ayrıca bilgilendirme yapılarak çalışmalar sonuçlandırılmış olacaktır.

Virgölün kullanımında ihtilafa sebep olan bazı durumlar aşağıda yer almaktadır:

- Metin içinde ve, veya, yahut bağlaçlarından önce de sonra da virgül kullanılmaz.
- Tekrarlı bağlaçlardan (hem...hem de, ya...ya, ne...ne) önce ve sonra virgül kullanılmaz.
- Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan da/de bağlacından sonra virgül kullanılmaz.
- Şart ekinden (-sa/-se) sonra virgül kullanılmaz.

13.6.9.3. Noktalı Virgölün Kullanımı (;)

- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için kullanılır:

Türkiye, İngiltere, Azerbaycan; Ankara, Londra, Bakü.

- Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılır:

Yapılan incelemelerde kalem, silgi ve defter alınmadığı anlaşılmış; söz konusu malzemenin tedariki, dağıtımı ve kullanımı için çalışmalar başlatılmıştır.

İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonra noktalı virgül kullanılabilir:

Kurumumuz; çalışanlarını, huzurlu iş ortamını önemseydiği kadar yürütmüş olduğu faaliyetlerin kalitesini artırmaya yönelik çalışmaları da göz ardı etmemektedir.

13.6.9.4. İki Nokta Kullanımı (:)

- Kendisiyle ilgili örnek, açıklama veya maddelemede bulunulacak cümlelerin sonunda kullanılır:

Demirbaş listesine kayıtlı malzemeler şöyledir: masa, sandalye, bilgisayar, tablo.

Aşağıda noktalama işaretleri sıralanmaktadır:

- a) Nokta
- b) Virgül
- c) Soru İşareti

13.6.9.5. Üç Nokta (...) ve Kısa Çizgi (-) Kullanımı

- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine (...) kullanılır:

Yönetmelik'in 1'inci maddesinde yer alan "... güvenli elektronik imza kullanılarak elektronik ortamda veya... resmî yazışmalara ilişkin kuralları belirlemek..." ifadeleri çalışmanın amacını ortaya koymaktadır.

- ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayılar arasında (-) kullanılır:

Aydın-İzmir yolu, Türk-Alman ilişkileri, Ural-Altay dil grubu, Fen-Edebiyat Fakültesi, 09.30-10.30, vb.

13.6.9.6. Tırnak (" ") ve Tek Tırnak (' ') Kullanımı

- Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır:

Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 1'inci maddesinin ikinci fıkrasında "Bu Yönetmelik, bütün kamu kurum ve kuruluşlarını kapsar." hükmü bulunmaktadır.

Not: Tırnak içindeki alıntının sonunda bulunan işaret (nokta, soru işareti, ünlem işareti vb.) tırnak içinde kalır:

"Söz konusu iş ve işlemler tarafınızca yapılacaktır." denilmektedir.

- Özel olarak vurgulanmak istenen sözler tırnak içine alınır:

Yeni bir "belge yönetimi" anlayışı ortaya çıkmıştır.